

DOI: 10.18039/ajesi.1296073

Investigation of Preschool Teachers' Field Trips Giving Science-Themed in Terms of Classroom Management Skills

Esra DOĞANAY KOÇ¹

Date Submitted: 12.05.2023 **Date Accepted:** 11.07.2024 **Type²:** Research Article

Abstract

In this study, it was aimed to examine preschool teachers' classroom management skills in terms of conducting science-themed field trips. For this purpose, the study was conducted with preschool teachers working in public schools affiliated with the Ministry of National Education in Maltepe, Küçükçekmece, Kartal, Bakırköy, Kadıköy, Kağıthane, Üsküdar and Sarıyer districts of Istanbul province in the 2021-2022 academic year. The sample of the study consisted of 75 preschool teachers. "Science Themed Field Trip Implementation Questionnaire" and "Classroom Management Scale for Preschool Teachers" were used to collect data. According to the results of the study, it was observed that preschool teachers who frequently took field trips during the academic year were more successful in the areas of "classroom management skills of preschool teachers", "timing management and creating a democratic environment", "competence in planning activities", "organization of the physical environment" and "personal competence of the teacher". Teachers who attach importance to the diversity of field trips and take into account the factors that are taken into consideration more in their personal competencies and field trips are also better in the management of problem behaviors. Teachers with an associate degree were found to be better in "teacher's competence"; teachers with 18 or more years of service were found to be better in "time management and creating a democratic environment"; and teachers with a practicum student in the classroom were found to be better in "time management and creating a democratic environment", "competence in effective planning", "organization of the physical environment" and "classroom management skills of preschool teachers". Suggestions were made in the light of the results obtained from the research.

Keywords: Science education, field trip giving science themed, preschool, classroom management

Cite: Doğanay Koç, E. (2024). Investigation of preschool teachers' field trips giving science-themed in terms of classroom management skills. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 14(2), 705-728. <https://doi.org/10.18039/ajesi.1296073>

¹ (Corresponding author) Dr., Uşak University, Ulubey Vocational School, Child Development Department, Turkey, dgnyesra1991@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7157-6790>

² This research study was conducted with Research Ethics Committee approval of Uşak University, dated 08.07.2021 and issue number 2021-155.

DOI: 10.18039/ajesi.1296073

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Fen Temalı Alan Gezisi Yapma Durumlarının Sınıf Yönetimi Becerileri Açısından İncelenmesi

Esra DOĞANAY KOÇ¹

Gönderim Tarihi: 12.05.2023

Kabul Tarihi: 11.07.2024

Türü²: Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarını sınıf yönetimi becerileri açısından incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Maltepe, Küçükçekmece, Kartal, Bakırköy, Kadıköy, Kağıthane, Üsküdar ve Sarıyer ilçelerindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında çalışmakta olan okul öncesi öğretmenleri ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini 75 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla; "Fen Temalı Alan Gezisi Uygulama Anketi" ve "Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; eğitim-öğretim dönemi içerisinde alan gezilerine sıkça yer veren okul öncesi öğretmenlerinin "okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerisi", "zamanlama yönetimi ve demokratik ortam oluşturma", "etkinlikleri planlamada yeterlilik", "fiziksel çevrenin düzenlenmesi" ve "öğretmenin kişisel yeterliliği" alanlarında daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Alan gezisi çeşitliliğine önem veren ve kişisel yeterliliklerinde ve alan gezilerinde dikkat edilen faktörleri daha çok göz önünde bulunduran öğretmenlerin ise, sorun davranışlarının yönetiminde de daha iyi oldukları görülmektedir. Öğrenim durumu önlisans olanların, "öğretmenin kişisel yeterliliği"; 18 yıl ve üstü hizmet yılına sahip olanların, "zaman yönetimi ve demokratik ortam oluşturma"; sınıfında uygulama öğrencisi sahip olanların, "zaman yönetimi ve demokratik ortam oluşturma", "etkili planlamada yeterlilik", "fiziksel çevrenin düzenlenmesi" ve "okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri"nde daha iyi oldukları görülmüştür. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Fen eğitimi, fen temalı alan gezisi, okul öncesi eğitim, sınıf yönetimi

Atıf: Doğanay Koç, E. (2024). Okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarının sınıf yönetimi becerileri açısından incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 14(2), 705-728. <https://doi.org/10.18039/ajesi.1296073>

¹ (Sorumlu Yazar) Dr., Uşak Üniversitesi, Ulubey Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Bölümü, Türkiye, dqnyesra1991@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7157-6790>

² Bu çalışma Uşak Üniversitesi'nin 08.07.2021 tarih ve 2021-155 sayılı Etik Kurul Onayı alınarak gerçekleştirilmiştir.

Giriş

Okul öncesi eğitim, kültürel değerler göz önünde bulundurularak oluşturulan zengin uyarıcı çevre ile çok yönlü gelişimi destekleyerek ilköğretime hazırlayan, çocuğun doğumu ile ilköğretime kadar olan yaş aralığını kapsayan sistemli ve bilinçli bir eğitim sürecidir (Gültekin Akduman, 2016). Okul öncesi sınıfları ise eşzamanlılık, yakınlık, öngörülemezlik, bilgi ve tarih ile karakterize edilen öğrenme ortamlarıdır. Günümüzde bu sınıfları bireysel eğilim, kültür ve sosyo-ekonomik geçmişleri bakımından birçok farklılıkları olabilen çocuklar (Evertson & Weinstein, 2006) ve bu çocukları tanıma, onlara güvenli bir ortam hazırlama aynı zamanda da yaşama hazırlamak için gelişim, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun eğitim olanakları sağlama görevindeki eğitimciler oluşturmaktadır (Tal, 2010). Millî Eğitim Bakanlığı (2013) tarafından 36-72 aylık çocuklar için hazırlanan programa göre okul öncesi öğretmeni eğitimin niteliğini yükselterek çocuğun gelişimini etkileyen en temel belirleyici öğelerden biridir. Öğretmenin özellikleri arasında değer verme, sevgisini gösterebilme, güven ve çeşitli öğrenme fırsatları oluşturabilme yer almaktadır. İyi bir donanıma sahip öğretmen sınıf ortamında düzenlemeler yapmalı aynı zamanda da öğrenmenin doğal ortama aktarılabilmesi için kullanılan fen eğitimini dışarıdaki çevreyi de dahil ederek alan gezileriyle çocuğun etkili öğrenmesini desteklemelidir. Bu durumu destekler nitelikte birçok kuramcıda sosyal öğrenme ve doğal çevreyi kullanma ile ilgili çeşitli söylemlerde bulunmuşlardır.

Bandura (1977), çevre etkileşimi ile birlikte gözlem, taklit ve model alma yoluyla davranışın öğrenildiğini belirtmektedir. Piaget (1952), beyin ve sinir sisteminin olgunlaşması ve kişinin çevreye uyum sağlaması ile bilişsel gelişimin oluştuğunu savunmaktadır. Vygotsky (1978), bilişsel gelişimin birincil olarak sosyal ve kültürel etmenlerden etkilendiğini vurgulamıştır. Bruner; çocuğun doğduğu kültür içinde öğreticiler tarafından yorumlanarak bireye aktarılması gerektiği ve bu şekilde bilişsel gelişim amacına ulaşacağını dile getirmiştir (Aktaran Aydoğan vd., 2015). Bronfenbrenner (1976) ise, bir çocuğun sosyal ve kültürel bir ortamda doğup büyüdüğünü ve tüm sosyal ve kültürel ortamların birbirinin etkisi altında olduğunu ifade etmiştir. Bu önemli söylemlerin günümüze yansması özellikle okul öncesi dönemde iyi bir lider eşliğinde uygulanmakta olan alan gezilerinde ön plana çıkmaktadır.

Alan gezileri, öğretmenlerin sınıf dışındaki bir ortamda yönlendirici olarak düzenlediği herhangi bir eğitim faaliyeti olarak tanımlanır (Rebar, 2012). Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı (2013)'na göre alan gezileri; yaşadıkları çevreyi keşfetmek, hedeflenmesi istenen kazanım ve göstergelere ulaşabilmek adına hazırlanan tüm etkinlik içeriklerinin daha doğru ve anlamlı hale gelmesini, araştırma, problem çözme, olayları ve varlıkları doğal ortamda gözlemlene olanağı sağlamaktadır. Gravi'l'e (2019) göre bu süreçlerin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için eğitimcinin doğal çevre bilgisi ile beraber alan gezilerine, çocukların duygularını, ilişkilerini ve eğilimlerini de dahil etmesi gerekmektedir. Böylece kritik bir dönem olan erken çocukluk döneminde çevre gezisi ve doğal yaşam alanları ile çocukların, canlı ve cansız tüm varlıkları gözlemlenmesi ile bilişsel gelişimleri desteklenirken, birbirleriyle kurdukları iletişim ve etkileşimler yoluyla sosyal becerileri de gelişim gösterecektir.

Yapılan araştırmalar, erken çocukluk döneminde sınıf içinde öğrenilen bilgilerin doğal ortamda desteklenmesi ve kalıcı hale gelmesini sağlayan alan gezilerinin, bilişsel, duygusal, sosyal, motivasyon ve estetik gibi birçok öğrenme alanında olumlu etkisi olduğunu göstermektedir. (Anderson vd., 2006). Diğer çalışmalar da ise, alan gezilerinin öğretim odaklı gerçekleştirilmesi için ziyaret öncesi ve sonrası etkinliklerin de önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca bu araştırmalar yapılan etkinlik ile çocuğun çok yönlü gelişimini desteklemek amacıyla öğretmenin alan gezisi için sistemli bir çalışma yürütmesi gerektiğini

ifade etmektedir. Bunun içinde gezi öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gerekenleri iyi bir şekilde planlamalı ve organize etmelidir (Anderson 1999; Falk & Dierking 2000; Orion & Hofstein, 1994). Bu şekilde çocuklar için iyi planlanan ve uygulanan ortamlarda en iyi öğrenme sağlanmış olacaktır. Bu ortamın oluşturabilmesinde ise öğretmen yeterliliklerinden birisi olan sınıf yönetimi becerileri büyük öneme sahiptir.

Sınıf yönetimi, stratejik ve amaçlı olarak sınıfın fiziksel tasarımını organize etmek, kurallar ve rutinler oluşturmak, sınıf içi iyi ilişkiler geliştirmek, kalıcı ve etkili öğretimi sağlamak ve olumlu disiplin konularını ele almaktan oluşan bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Garrett, 2014). Böylece etkili öğretim faaliyetleri ile amaçlanan kazanımlara ulaşmak, çocukların motivasyonlarını arttırmak, zamanı etkili kullanmak, olumlu davranışlar geliştirmek ve sistemli bir sınıf ortamı oluşturmak olan sınıf yönetiminin başlıca amaçları gerçekleştirilmiş olacaktır (Raver vd., 2011). Uyanık Balat ve Bayındır (2018) okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin etkili hale gelebilmesinde iyi bir zaman yönetimine ve demokratik tutuma sahip, etkinlikleri planlamada yeterli, fiziksel mekânı her açıdan çocuklara uygun düzenleyebilen, kişisel yeterliliklere sahip ve sorunlu davranışları iyi bir şekilde yönetebilen öğretmenlere ihtiyaç olduğunu dile getirmektedir.

Okul öncesi öğretmeni, fen eğitimi kapsamında her çocuğa eşit, zengin içerikli ve çeşitli fırsatlar sağlayarak, özgürce öğrenebilmelerini destekleyecektir (Senemoğlu, 1994). Aynı zamanda planlı düzenlemeler ile olumlu öğrenme ortamı oluşturarak (Canel, 2011), onların motivasyonlarını yüksek tutma, çok yönlü gelişimlerini hedefleyen bir program hazırlayabilme ve farklı yöntem ve tekniklerle çocuklara beceriler kazandırma fırsatı oluşturacaktır (Oliver & Reschly, 2007). Genel kültür, konu alanı bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisine hâkim (Küçükahmet, 1993 Aktaran Ekici, 2008), sınıf yönetimi konusunda öz-yeterliğe sahip (Reinke vd., 2011), sınıf içi motivasyonu destekleyebilen ve pozitif disiplin stratejilerinin kullanımı ile çocukların davranışsal, sosyal ve duygusal uyumunu destekleyerek (Hutchings vd., 2013) verimli ve etkili öğrenmelerin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Öğretmenlerin, anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilmeleri adına sınıf içerisinde düzenledikleri etkinlik ve olanakların yanında kalıcı öğrenmeyi destekleyen ve eğitimde önemli görülen alan gezilerine liderlik etmek için gereken özelliklere sahip olmaması ve alan gezilerinde uygun mesleki gelişimlerdeki eksikliklerden kaynaklı dengenin kurulamaması nedeniyle bu tarz etkinliklerden kaçınmaktadırlar (Rebar, 2012). Bu düşünceler ışığında sınıf yönetimi becerileri ile alan gezilerinin birbiriyle ilişkili ve etkileşim halinde konular olduğu düşünülmektedir. Günümüz okul öncesi eğitimde sıkça kullanılan alan gezilerini öğretmenlerin ne sıklıkla ve nasıl yer verdikleri, sınıf yönetimi becerilerini etkileyen faktörlerin neler olduğu aynı zamanda da okul öncesi öğretmenlerinin alan gezisi yapma durumlarını sınıf yönetim becerileri açısından incelemek için bu çalışma yürütülmüştür. İki konunun da okul öncesi dönemde önemli görülmesi ve alanyazında okul öncesi dönemde fen temalı alan gezisi yapma durumunun sınıf yönetim becerileri açısından incelendiği bir çalışma yer almaması nedeniyle bu araştırmanın literatüre katkı sağlaması ve öğretmenler için bir kaynak oluşturulması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sürecine katılan okul öncesi öğretmenlerinin yapmış oldukları alan gezilerinin tümü fen eğitimi kapsamında olduğu tespit edildiği için bu çalışmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarını sınıf yönetim becerileri açısından incelemektir. Belirlenen amaç kapsamında aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır:

1. Okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumları ile sınıf yönetim becerileri ilişkili midir?
2. “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” ne ilişkin puanlar öğretmenlerin ve sınıfın demografik değişkenlerine (öğrenim durumu, hizmet yılı ve öğretmen haricinde görevli bulunma durumu) göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Yapılan bu çalışma okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarının sınıf yönetim becerileri açısından incelendiği ilişkiyel tarama modelindedir. Tarama modeli; araştırmaya uygun seçilen örneklemin birtakım özelliklerini belirlemek amacıyla çeşitli ölçme araçlarını kullanarak ilgili verilerin toplandığı araştırmalardır. İlişkiyel tarama modeli ise; incelenen iki ya da daha çok değişkenin arasındaki ilişkileri saptamak, bu ilişkilerden neden ve sonuç çıkarımları yaparak olası durumların belirlenmesi ve bu durumların ne derecede var olduklarını bulmaya çalışan araştırmalardır. Araştırmacı ilişkiyel tarama modelini kullanırken hiçbir şekilde müdahalede bulunmadan ölçme araçlarını uygulamaktadır (Büyüköztürk vd., 2014).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, fen temalı alan gezileri açısından olanakları en geniş illerden bir tanesi olan İstanbul ilinde oluşturulmuştur. Araştırma İstanbul ili Maltepe, Küçükçekmece, Kartal, Bakırköy, Kadıköy, Kağıthane, Üsküdar ve Sarıyer ilçelerindeki Milli Eğitime Bakanlığına bağlı devlet okullarında gerçekleştirilmiştir. 2021-2022 eğitim-öğretim yılında görev yapmakta olan gönüllü 83 okul öncesi öğretmenine ulaşılmış ve 8 öğretmen hiç fen temalı alan gezisi yapmadığını belirttiği için araştırmadan çıkartılarak çalışma grubuna toplamda 75 okul öncesi öğretmeni dahil edilmiştir. Çalışma grubu seçilirken fen temalı alan gezisi konusunda çevre olanakları açısından aynı şartlara sahip okullardan seçilen ve araştırmacının kolay ulaşabileceği öğretmenler dikkate alınmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim durumu, hizmet yılı ve öğretmen haricinde görevli bulunma durumu değişkenlerine ilişkin dağılımlar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

Demografik Özellik		f	%
Öğrenim Durumu	Önlisans	8	10,7
	Lisans	53	70,7
	Yüksek Lisans	14	18,7
Hizmet Yılı	0-5 yıl	12	16,0
	6-11 yıl	37	49,3
	12-17 yıl	17	22,7
	18 yıl ve üstü	9	12,0
Öğretmen Haricinde Görevli Bulunma Durumu	Okul Yardımcısı	20	26,7
	Uygulama Öğrencisi	35	46,7
	Yardımcı Yok	20	26,7

Veri Toplama Araçları

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezilerinin özelliklerini belirlemek için “Fen Temalı Alan Gezi Uygulama Anketi” ve okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini belirlemek için “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmıştır.

Fen Temalı Alan Gezisi Uygulama Anketi

Fen Temalı Alan gezisi uygulama anketi araştırmacı tarafından okul öncesi öğretmenlerinin eğitim-öğretim dönemi içerisinde yaptıkları fen temalı alan gezilerinin özelliklerini belirlemek için hazırlanmıştır. Anketin ilk üç sorusu eğitimcinin; hizmet süresini öğrenim durumunu ve öğretmen haricinde görevli bulunma durumunu belirlemeyi içeren öğretmen ve sınıf özellikleri ile ilgili sorulardan oluşmaktadır. Ankette yer alan diğer sorular ise; fen temalı alan gezi sayısı, fen temalı alan gezilerini etkileyen faktörler (olanaklar, zümre toplantı kararları, veli istekleri gibi), fen temalı alan gezilerinde öğretmen haricinde görevli bulunma durumu, fen temalı alan gezi çeşitliliği ve fen temalı alan gezilerinde dikkat edilen faktörler (ulaşım mesafesi, hava durumu, güvenlik gibi) şeklinde açık ve kapalı uçlu ifade edilebilecek bir nitel formatta hazırlanmıştır. Hazırlanan anket uygulama aşamasında geçmeden önce 4 alan uzman görüşüne sunulmuştur. Alınan görüşler doğrultusunda anketin fen temalı alan gezilerini belirlemek için uygun olduğu tespit edilmiştir.

Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği

“Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” Uyanık Balat, Bilgin ve Sezer tarafından 2012 yılında geliştirilmiştir. “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” 5 alt boyut ve 35 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları; “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” (16 soru), “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik” (8 soru), “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” (4 soru), “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” (3 soru) ve “Sorun Davranışların Yönetimi” (4 soru) şeklindedir. Geliştirilen bu ölçek okul öncesi öğretmenlerine uygulanabilen 1-5 arası puanlanmasa olan likert tipli ölçektir. Ölçekte yer alan seçenekler ise “katılıyorum (5)”, “kısmen katılıyorum (4)”, “kararsızım (3)”, “kısmen katılıyorum” ve “katılmıyorum (1)” şeklindedir. Ölçekte yer alan 14 ve 23 numaralı maddeler ters olarak puanlandırılırken ölçekten alınan puan arttıkça sınıf yönetimi becerisinin arttığı, puanın azaldıkça sınıf yönetimi becerisinin azaldığı söylenebilmektedir.

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak için faktör analizi kullanılırken güvenilirlik çalışmaları için ise iç tutarlık katsayıları, test-tekrar test güvenilirlikleri ve madde analizi uygulanmıştır. Ölçeğin faktör analizine uygunluğunu test etmek adına yapılan Kaiser-Meyer-Olkin testi değerinin .923 olduğu gözlenmiştir. Bu sonuç veriler üzerinde faktör analizi yapmanın uygun olduğunu göstermiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda toplam varyansın % 48.3’ünü açıklayan ve beş faktör altında toplanan 35 madde elde edilmiştir. Ölçeğin faktör yükleri incelendiğinde; .456 ile .735 arasında sıralanmış yük değerlerine sahip oldukları görülmüştür. “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği”nin Cronbach iç tutarlılık katsayıları ölçeğin bütünü için .91, “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” alt boyutu için .90, “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik” alt boyutu için .82, “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” alt boyutu için .79, “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” alt boyutu için .72 ve “Sorun Davranışların Yönetimi” alt boyutu için .50 bulunmuştur. Ölçekteki maddelerin üst %27 ile alt % 27’lik grupların madde ortalama

puanları arasındaki farklar için uygulanan t testi sonuçlarına göre, tüm farkların üst % 27 grup lehine anlamlı olduğu saptanmıştır. Ayrıca ölçeğin test tekrar test güvenilirlik katsayısı .95 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği”nin eğitim alanında kullanılabilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir (Uyanık Balat, Bilgin & Sezer, 2012).

Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecinde öncelikle araştırmanın tutarlı bir şekilde ilerlemesi için fen temalı alan gezilerine yer verme durumu açısından çevre olanakları iyi olan bir şehir seçilmesi kararı alınmıştır. Bu karar doğrultusunda mekân açısından en elverişli şehir İstanbul olması dolayısıyla araştırmacı tarafından İstanbul İl Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında araştırmacının ulaşabileceği ve çalışmaya uygun seçilen okul öncesi öğretmenlerine “Fen Temalı Alan Gezisi Uygulama Anketi” ve “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” açıklamalı haliyle link olarak paylaşılmıştır. Öğretmenler ölçek ve araştırmacı tarafından hazırlanan anketi doldururken araştırmacıyla sürekli iletişim haline geçerek sorularına cevap alabilmişlerdir. Bu şekilde ölçeklerin doğru ve tam olarak doldurulması sağlanmıştır. Araştırmacı doldurulan formları ölçme süreci bittikten sonra tek tek inceleyerek uygun olmayan verileri ayırmış ve uygun bulunan toplam 75 veri olduğu saptanmıştır. Toplanan verilerde okul öncesi öğretmenlerinin fen eğitiminde alan gezisi yaptıkları görüldüğü içinde çalışmanın analizlerinde fen temalı alan gezisi ifadesine yer verilmesi uygun görülmüştür.

Veri Analizi

Yapılan bu çalışmada öncelikle okul öncesi öğretmenlerine doldurulan anket formundan ve ölçekten elde edilen veri setinde herhangi bir kayıp değer ve uç değer olup olmadığı tespit edilmiştir. Kayıp değerlerin olmadığı tespit edilirken hatalı uç değerlerin veri girişleri düzeltilmiştir. Ayrıca normalliği bozabilecek bazı uç değerlerin kendine en yakın değere dönüştürülmesi ile analizler üzerinde olumsuzluk en aza indirilmiştir.

Yapılan analizler sonrası bir varsayım olan normallik varsayımı incelemesi yapılmıştır. Yapılan araştırmada çalışma grubu sayısı 70'den büyük olması nedeniyle normallik varsayımı için Kolmogorov-Smirnov testi tercih edilmiştir. Ayrıca, dağılıma ait çarpıklık ve basıklık değerleri de incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda Kolmogorov-Smirnov testinin anlamlı çıkmadığı ve verilerin normal dağıldığı gözlenmiştir. Fakat örneklem büyüklüğünün fazla olduğu analizlerde yanlı sonuçların olabilme ihtimaline karşı aynı zamanda çarpıklık ve basıklık değerleri de incelenmiştir. İncelemeler sonucunda basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.5 ile +1.5 aralığında olması verilerin normal dağılım gösterdiğine ilişkin bir diğer kanıttır. Tüm bu değerler incelendiğinde bu çalışma için parametrik testlerin uygulanabileceği söylenebilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013). Fakat araştırmada sürekli ve süreksiz değişkenler yer aldığı için Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Yakar (2020) Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısının sürekli değişken ile sıralamalı bir değişken arasındaki ilişkinin araştırıldığı durumlarda sıralamalı değişkenin eşit oranlı/aralı düzeye çıkarılmadığı durumlarda kullanılabileceğini ifade etmiştir.

Yapılan çalışmada nitel toplanan veriler analiz sürecinde sayısallaştırılarak nicel hale dönüştürülmüştür. Öğretmenler tarafından doldurulan fen temalı alan gezisi uygulama anketinde yer verilen fen temalı alan gezisi sayısı sorusunda; 1-3 arası gezi yapanlara 1, 4-6

arası gezi yapanlara 2, 7-9 arası gezi yapanlara 3 ve 10 ve üstü gezi yapanlara 4 olacak şekilde numaralandırılarak gruplama yapılmış ve analize dahil edilmiştir.

Fen temalı alan gezilerini etkileyen faktörlere ilişkin soruda katılımcıları etkileyen en önemli faktörü tespit etmek amaçlanmıştır. Soruya ilişkin seçenekler arasında araştırmacı tarafından zümre toplantı kararları, program, veli istekleri, çocukların istekleri, olanaklar ve katılımcıların eklemek istediği diğer faktörler şeklinde seçenekler bulunmaktadır. Diğer faktörler bölümüne; okul dışı öğrenme eğitim programı, yöneticinin belirlediği yerler ve çevre araştırması cevapları verilmiştir. Diğer bölümüne sayıca az cevap verilmesi ve araştırmacının sunduğu seçeneklere yakın cevaplar olması nedeniyle okul dışı öğrenme eğitim programı, program seçeneği ile; yöneticinin belirlediği yerler ve çevre araştırması, olanaklar seçeneği ile birleştirilmiştir. Bu cevapların nicel hale getirilmesinde zümre toplantı kararları 1, program 2, veli istekleri 3, çocukların istekleri 4 ve olanaklar 5 şeklinde kodlanarak analize dahil edilmiştir.

Fen temalı alan gezilerinde öğretmen haricinde görevli bulunma durumuna ilişkin soruda; evet cevabına 1 ve hayır cevabına 2 şeklinde kodlama yapılarak analize dahil edilmiştir.

Fen temalı alan gezisi çeşitliliği maddesinde; araştırmacı tarafından itfaiye, postane, müze, orman/botanik bahçe vb. seçenekler verilirken ayrıca araştırmacının da ekleyebileceği farklı geziler için boş alan bırakılmıştır. Soru için verilen seçeneklerin gruplaması yapılırken alanın sınıf yönetimi açısından önemli bir etken olabileceği düşünülmüştür. Bu nedenle tercih edilen fen temalı alan gezilerini sadece kısıtlı alanlara (örneğin; postane, eczane gibi), sadece kapsamlı alanlara (örneğin; orman/botanik bahçe, müze gibi), hem kısıtlı hem de kapsamlı alanlara düzenlendiği göz önünde bulundurulmuştur. Çok çeşitli olan fen temalı alan gezilerine ayrıntılı yer vermenin çalışmanın anlaşılabilirliğini olumsuz etkilememesi ve genel olarak alan gezilerinin bir kısmında sadece kısıtlı çalışmalar yapılabilmesi bazılarında ise kapsamlı çalışmalara yer verilebilmesi nedeniyle bu şekilde bir sınıflandırma yapılmıştır. Öğretmen sadece kısıtlı alanlara gezi düzenliyorsa 1, sadece kapsamlı alanlara geziler düzenliyorsa 2, hem kısıtlı hem de kapsamlı alanlara geziler düzenliyorsa 3 şeklinde numaralandırılarak fen temalı alan gezilerinin gruplaması yapılmıştır ve veriler sayısal olarak nicel hale dönüştürülmüştür.

Fen temalı alan gezilerinde dikkat edilen faktörler sorusu katılım gösteren çocuk sayısı, çocukların dikkatini toplama, güvenlik, ulaşım mesafesi, hava durumu, ücret, kolay izin alınabilir yerler olması ve katılımcıların eklemek istediği diğer faktörler şeklinde seçenekler bulunmaktadır. Fakat katılımcıların diğer bölümüne hiçbir cevap yazmadığı saptanmıştır. Bu maddede yer alan faktörlerin analiz ve yorumlama aşamasında ise öğretmenlerin sayıca çok faktörü dikkate alması o kadar çok tedbirliği olabileceğini düşündürmektedir. Bu amaçla cevapların nicel hale getirilmesinde katılımcıların kaç faktör işaretlediği göz önünde bulundurulmuştur. Katılımcılar en az 1 ve en fazla 6 seçenek işaretlemiştir. Yani alan gezilerini katılımcı açısından kaç faktör etkilemiş ise 1-6 arası numaralandırılarak analize dahil edilmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarının sınıf yönetim becerileri açısından incelemek için Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı ve sınıf yönetimi becerisinin öğretmenlerin ve sınıfın demografik özelliklerine göre farklılaşp farklılaşmadığı Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) kullanılarak tespit edilmiştir. Yapılan istatistiklerde anlamlılık düzeyi olarak 0,05 kullanılmıştır.

Etik Konular

Araştırma, etik kurallarına uygun olarak *xxx Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığına* başvuruda bulunarak 08.07.2021 tarihli ve 2021-155 sayılı Etik Kurul onayı alındıktan sonra uygulanmıştır. Görüşmelerden önce *onam formu* ile araştırmanın amacı, beklenen yararları, nasıl yürütüleceği, oluşabilecek riskleri ve kendilerinden neler beklendiği konularında katılımcılar bilgilendirilerek onayları alınmış ve araştırmaya sadece gönüllü katılımcılar dahil edilmiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan ankette katılımcıları rahatsız veya rencide edecek unsurlar bulunmamaktadır.

Bulgular

Bu bölümde çalışmanın problem durumuna yanıt vermek amacıyla toplanan verilerin istatistiksel analizleri sonucunda elde edilen bulgular sunulmuştur. Araştırmanın ana amacı doğrultusunda, eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılan alan gezileri ile “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri” arasındaki korelasyona bakılmıştır (Tablo 2). Ayrıca “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Ölçeği” ne ilişkin puanlar öğretmenlerin ve sınıfın demografik değişkenlerine (öğrenim durumu, hizmet yılı ve öğretmen haricinde görevli bulunma durumu) göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) uygulanmıştır (Tablo 3, Tablo 4, Tablo 5).

Tablo 2

Eğitim-Öğretim Dönemi İçerisinde Yapılan Alan Gezileri ile Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki Sperman Sıra Farkları Korelasyon Testi Sonuçları

Sınıf Yönetimi Becerisi		F. T. Alan Gezi Sayısı	F. T. Alan Gezilerini Etkileyen Faktörler	F. T. Alan Gezilerinde Öğretmen Haricinde Görevli Bulunması	F. T. Alan Gezisi Çeşitliliği	F. T. Alan Gezilerinde Dikkat Edilen Faktörler
Zamanlama Yönetimi ve Demokratik Ortam	r	0,257*	-0,126	-0,051	0,208	-0,071
	p	0,013	0,140	0,331	0,037	0,272
	N	75	75	75	75	75
Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik	r	0,360*	0,009	0,069	0,056	0,039
	p	0,001	0,470	0,279	0,318	0,370
	N	75	75	75	75	75
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	r	0,256*	-0,122	0,041	-0,141	0,184
	p	0,013	0,149	0,364	0,113	0,057
	N	75	75	75	75	75
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	r	0,356*	0,020	-0,055	0,293*	-0,157
	p	0,001	0,432	0,320	0,005	0,090
	N	75	75	75	75	75
Sorun Davranışların Yönetimi	r	0,026	0,102	0,032	0,044	0,241*
	p	0,412	0,191	0,392	0,353	0,019
	N	75	75	75	75	75
Sınıf Yönetimi Becerileri Toplamı	r	0,385*	-0,052	0,021	0,116	0,065
	p	0,000	0,329	0,429	0,161	0,291
	N	75	75	75	75	75

p<0,05

Tablo 2 incelendiğinde eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılan fen temalı alan gezi sayısı ile “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”nin; “Zamanlama Yönetimi ve Demokratik Ortam” ($r=0,257$), “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik” ($r=0,360$), “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” ($r=0,256$), “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” ($r=0,356$) alt boyutları ve toplam puan ($r=0,385$) arasında pozitif yönlü istatistik olarak düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ayrıca fen temalı alan gezisi çeşitliliği ile “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” alt boyutu ($r=0,293$) arasında ve fen temalı alan gezilerinde dikkat edilen faktörler ile “Sorun Davranışların Yönetimi” alt boyutu ($r=0,241$) arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Tablo 3

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğrenim Durumuna Göre Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Puan Ortalamaları, Standart Sapmalar ve Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçek	Boyut	Öğrenim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F	p
Sınıf Yönetimi Becerisi	Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Önlisans	8	78,37	1,30	0,595	0,126
		Lisans	53	77,03	3,43		
		Yüksek Lisans	14	77,21	3,11		
		Toplam	75	77,21	3,21		
	Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik	Önlisans	8	36,62	4,06	1,802	0,488
		Lisans	53	34,79	4,06		
		Yüksek Lisans	14	36,71	3,22		
		Toplam	75	35,34	3,96		
	Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Önlisans	8	17,37	1,68	0,140	0,779
		Lisans	53	16,90	2,52		
		Yüksek Lisans	14	16,85	2,44		
		Toplam	75	16,94	2,40		
	Öğretmen Kişisel Yeterliliği	Önlisans	8	14,75	0,70	1,814	0,017*
		Lisans	53	13,77	1,36		
		Yüksek Lisans	14	13,92	1,54		
		Toplam	75	13,90	1,36		
	Sorun Davranışların Yönetimi	Önlisans	8	14,00	2,44	0,412	0,960
		Lisans	53	13,75	1,62		
		Yüksek Lisans	14	14,21	1,71		
		Toplam	75	13,86	1,72		
	Toplam Puan	Önlisans	8	161,12	5,71	1,364	0,140
		Lisans	53	156,26	9,03		
		Yüksek Lisans	14	158,92	9,16		
		Toplam	75	157,28	8,83		

$p<0,05$

Tablo 3 incelendiğinde, sınıf yönetimi becerisi; “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” ($F_{(2-75)} = 1,814$, $p<0,05$) alt boyutunda okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim durumuna göre aldıkları puan ortalamaları arasında ön lisans mezunu öğretmenlerin lehine anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Sınıf yönetimi becerisi toplam ve diğer alt boyutlarda ise öğrenim durumuna göre anlamlı farklar bulunmamıştır.

Tablo 4

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Hizmet Yılına Göre Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Puan Ortalamaları, Standart Sapmalar ve Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçek	Boyut	Hizmet Yılı	N	$\bar{X}$	SS	F	p
Sınıf Yönetimi Becerisi	Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	0-5 yıl	12	77,50	2,77	1,321	0,009*
		6-11 yıl	37	76,67	3,71		
		12-17 yıl	17	77,23	2,90		
		18 yıl ve üstü	9	79,00	1,00		
		Toplam	75	77,21	3,21		
	Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik	0-5 yıl	12	35,00	5,02	0,943	0,474
		6-11 yıl	37	34,72	4,14		
		12-17 yıl	17	36,23	2,90		
		18 yıl ve üstü	9	36,66	3,35		
		Toplam	75	35,34	3,96		
	Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	0-5 yıl	12	16,66	3,17	0,345	0,618
		6-11 yıl	37	16,94	2,36		
		12-17 yıl	17	16,76	2,46		
		18 yıl ve üstü	9	17,66	1,32		
		Toplam	75	16,94	2,40		
	Öğretmen Kişisel Yeterliliği	0-5 yıl	12	13,50	1,24	1,745	0,520
		6-11 yıl	37	13,70	1,56		
		12-17 yıl	17	14,41	0,93		
		18 yıl ve üstü	9	14,33	1,11		
		Toplam	75	13,90	1,36		
	Sorun Davranışların Yönetimi	0-5 yıl	12	14,66	1,07	1,665	0,530
		6-11 yıl	37	13,83	1,81		
		12-17 yıl	17	13,82	1,84		
		18 yıl ve üstü	9	13,00	1,58		
Toplam		75	13,86	1,72			
Toplam Puan	0-5 yıl	12	157,33	10,50	0,842	0,233	
	6-11 yıl	37	155,89	9,70			
	12-17 yıl	17	158,47	6,76			
	18 yıl ve üstü	9	160,66	5,52			
	Toplam	75	157,28	8,83			

p<0,05

Tablo 4 incelendiğinde, sınıf yönetimi becerisi; “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” ($F_{(2-75)} = 1,321$, $p<0,05$) alt boyutunda okul öncesi öğretmenlerinin hizmet yılına göre aldıkları puan ortalamaları arasında 18 yıl ve üstü çalışan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Sınıf yönetimi becerisi toplam ve diğer alt boyutlarda ise hizmet yılına göre anlamlı farklar bulunmamıştır.

Tablo 5

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretmen Haricinde Görevli Bulunma Durumuna Göre Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Puan Ortalamaları, Standart Sapmalar ve Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçek	Boyut	Öğretmen Haricinde Görevli Bulunma Durumu	N	X	SS	F	p
Sınıf Yönetimi Becerisi	Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Okul Yardımcısı	20	77,30	3,11	3,855	0,045*
		Uygulama Öğrencisi	35	78,05	2,61		
		Yardımcı yok	20	75,65	3,80		
		Toplam	75	77,21	3,21		
	Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik	Okul Yardımcısı	20	35,55	4,18	3,586	0,040*
		Uygulama Öğrencisi	35	36,31	3,27		
		Yardımcı yok	20	33,45	4,35		
		Toplam	75	35,34	3,96		
	Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Okul Yardımcısı	20	16,65	1,95	4,526	0,044*
		Uygulama Öğrencisi	35	17,74	2,03		
		Yardımcı yok	20	15,85	2,97		
		Toplam	75	16,94	2,40		
	Öğretmen Kişisel Yeterliliği	Okul Yardımcısı	20	14,05	1,39	0,689	0,581
		Uygulama Öğrencisi	35	14,00	1,28		
		Yardımcı yok	20	13,60	1,50		
		Toplam	75	13,90	1,36		
	Sorun Davranışların Yönetimi	Okul Yardımcısı	20	13,85	1,95	0,941	0,308
		Uygulama Öğrencisi	35	14,11	1,69		
		Yardımcı yok	20	13,45	1,53		
		Toplam	75	13,86	1,72		
	Toplam Puan	Okul Yardımcısı	20	157,40	8,94	6,310	0,007*
		Uygulama Öğrencisi	35	160,22	6,67		
		Yardımcı yok	20	152,00	9,96		
		Toplam	75	157,28	8,83		

p<0,05

Tablo 5 incelendiğinde, sınıf yönetimi becerisi; “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” ($F_{(2-75)} = 3,855$, $p<0,05$), “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik” ($F_{(2-75)} = 3,586$, $p<0,05$), “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” ($F_{(2-75)} = 4,526$, $p<0,05$) alt boyutlarında ve “Sınıf Yönetimi Becerisi” toplamda ($F_{(2-75)} = 6,310$, $p<0,05$) okul öncesi öğretmenlerinin öğretmen haricinde görevli bulunma durumuna göre aldıkları puan ortalamaları arasında uygulama öğrencisine sahip öğretmenler lehine anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Diğer alt boyutlarda ise öğretmen haricinde görevli bulunma durumuna göre anlamlı farklar bulunmamıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Yapılan çalışmada ana amaç, okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarının sınıf yönetim becerileri açısından incelemektir. Ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlere göre (öğrenim durumu, hizmet yılı ve öğretmen haricinde görevli bulunma durumu) farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

Yapılan çalışmanın sonuçlarına göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılan fen temalı alan gezilerinin sayısı ile “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri” ($r=0,385$), “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” ($r=0,257$), “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik” ($r=0,360$), “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” ($r=0,256$) ve “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” ($r=0,356$) arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Başka bir ifadeyle “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri” “Zamanlama Yönetimi ve Demokratik Ortam Oluşturma”, “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik”, “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” ve “Öğretmenin Kişisel Yeterliliği” alanlarında daha başarılı olan okul öncesi öğretmenleri eğitim-öğretim dönemi içerisinde fen temalı alan gezilerine sıkça yer verdikleri bulunmuştur. Alan gezilerini düzenlemek, resmi işlemleri tamamlamak ve gidilecek alanda verimli zaman geçirebilmek için eğitimcinin alan ile ilgili düzenlemeler yapması, zamanı iyi bir şekilde planlaması ve kullanması gerekmektedir. Gidilecek ortam hakkında bilgi sahibi olmayan, zaman yönetimi ve planlamada sıkıntı yaşayan öğretmenler farklı bir alana giderken unuttukları, yapmayı ihmal ettiği konularda endişe yaşayabileceği ve etkinliğin stresli bir duruma dönüşeceği düşünülmektedir. Bu düşünceler ışığında yapılan diğer araştırmalarda incelendiğinde bu çalışmanın sonuçlarında olduğu gibi öğretmenlerin genel olarak okul dışı olan etkinliklerde stresli oldukları ve sistemli bir şekilde yürütemeyeceklerine dair bir özgüven eksikliği yaşadıkları savunulmaktadır (Çetinkaya, 2021; Karbeyaz, Kaslı & Kurt, 2023; Moseley, Reinke & Bookout, 2002; Orion vd., 1997; Simmons, 1998; Yıldız, 2022).

Meiers (2010) alan gezisinin gerçekleştirileceği ortamdaki zamanın sınırlı olduğunu ve bu nedenle öğretmenlerin geçirilen zamanı en verimli hale getirebilmesi için gezi öncesi, sırası ve sonrası için iyi bir planlayıcı ve uygulayıcı olması gerektiğini dile getirmektedir. Erata (2018) bu sonucu destekler nitelikte öğretmenlerin zaman, ücret ve risk durumlarından dolayı genel olarak yakın çevreyi tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Anderson, Kısıel & Storkdieck, (2006) ise öğretmenlerin teknik işler, gezi maliyetleri, disiplin problemleri, programı yetiştirme endişesi ve zamanın kısıtlı olması gibi nedenlerle alan gezileri yapmaktan kaçındıklarını ifade etmişlerdir.

21. yy ile beraber artık öğrenmenin gerçekleştirilmesi sadece sınıf içinde değil daha çok doğal çevrede öğrenme ortamlarının oluşturulması ile sağlanması gerektiği düşüncesi hakimdir. Dış mekân etkinlikleri ile çocukların çok yönlü gelişimi sağlanarak kaliteli eğitim desteklenmiş olacaktır (Saelens, Sallis & Frank, 2003). Fakat öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamları hakkında bilgilerinin az olması (Orion, 1993) nedeniyle öğretmenlerin alan gezilerine çok sık yer vermeden geleneksel eğitimi sürdürmelerine sebep olacağı düşünülmektedir.

Okul öncesi dönemde yapılan alan gezilerine öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki bilgileri dışında gezi alanının incelenmesi, ilgili öğrenme hedeflerinin belirlenmesi, gezi öncesi, sırası ve sonrası için iyi bir planlama yapılması ve öğrenci merkezli bir yaklaşımla etkinliğin sürdürülmesi gerekmektedir (DeWitt & Storksdieck, 2008; Yıldız, 2022). Kısacası eğitimcilerin planlama, organizasyon, bilgi ve mesleki becerilere yani iyi bir sınıf yönetim becerilerine sahip olmasından söz edilmektedir (Behrendt & Franklin, 2014; Kandır, Yurt & Cevher Kalburan, 2012). Fakat öğretmenlerin bu anlamda iyi bir yeterliliğe sahip

olmaması alan gezilerini araştırmanın sonucunda da belirtildiği gibi olumsuz yönde etkileyecektir.

Öğretmenler ise bu hususta üniversite eğitimlerinde okul dışı etkinliklere yönelik gözlem ve uygulama yapmadıklarından dolayı alan gezisi yapmak konusunda deneyimlerinin olmadığını dile getirmektedir (Anderson, Lawson & Mayer Smith, 2006; Ferry, 1993; Tal, 2004; Tal, Bamberger & Morag, 2005; Yıldız, 2022). Yapılan araştırmalarda ise okul öncesi öğretmenlerinin mesleki deneyimleri arttıkça eğitim-öğretim dönemi içerisinde daha sık alan gezilerine yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır (Erata, 2018; Koç & Sak, 2017; Ünal & Akman, 2006).

Araştırmada öğrenim durumunun “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”ne ilişkin sonuçları incelendiğinde, ön lisans mezunu öğretmenlerin kişisel yeterlilik alt boyutu açısından daha başarılı oldukları görülmektedir. Bu durum ön lisans mezunu olan ve ücretli olarak çalışan okul öncesi öğretmenlerinin mesleklerini sözleşmeli olarak sürdürmeleri nedeniyle kendilerini yetiştirmek adına daha çok eğitimlere, seminerlere katılmaları fakat lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin ise iş yükü, ödüllendirme olmaması vb. konulardan dolayı gelişime daha az odaklandıkları düşünülmekte ve sonucunda bu nedenden kaynaklandığı akla gelmektedir. Sınıf yönetimi becerileri ile ilgili diğer çalışmalar incelendiğinde araştırma sonuçlarıyla benzer şekilde ön lisans mezunu “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”nin yüksek olduğu gözlenmektedir (Güven & Cevher, 2005; Kaplan, 2018; Semerci & Uyanık Balat, 2018; Toran & Gençgel Akkuş, 2016).

Çalışma sonuçlarında hizmet yılının “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”ne ilişkin sonuçlarda ise, 18 yıl ve üstü hizmet yılına sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam” alt boyutunda daha deneyimli oldukları saptanmıştır. Üniversite eğitiminde staj deneyimlerinin olması fakat haftada sadece bir gün ile sınırlandırılması yeni mezun olan eğitimcilerin öğretmenlik becerilerini tam anlamıyla kazanmalarını engellediği düşünülmektedir. Genel olarak öğretmenlerin mesleğe başladıktan sonra kendi sınıflarında zaman geçtikçe becerileri tam anlamıyla kazandıkları söylenebilmektedir. Bu nedenle hizmet yılının artması zaman yönetimini olumlu yönde etkileyeceği savunulmaktadır. Bu çalışmayı destekler nitelikte diğer çalışmalarda hizmet yılı arttıkça “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”nin de arttığı sonucuna ulaşılmaktadır (Berger, Girardet, Vaudroz & Crahay, 2018; Kaplan, 2018; Martin, Yin, & Mayall, 2006; Semerci & Uyanık Balat, 2018; Yaşar Ekici, Günhan & Anılan, 2017).

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre, sınıflarında uygulama öğrencisi bulunan okul öncesi öğretmenlerin; “Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam”, “Etkinlikleri Planlamada Yeterlilik”, “Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi” alt boyutlarında ve “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”sinde daha başarılı oldukları bulunmuştur. Araştırmanın verilerine göre bazı öğretmenlerin okulunda genel bir yardımcı, bazılarının sınıfında uygulama öğrencisi bulunurken bazılarında ise hiç yardımcı bulunmadığı görülmektedir. Okulda bulunan yardımcıların genellikle temizlik işlerine bakması ve öğretmeni sınıf içerisinde destekleyememesi nedeniyle uygulama öğrencisine sahip “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri” açısından daha etkili olması olağandır. Bu çalışmada sınıfta yardımcısı bulunan öğretmene rastlanmazken başka bir araştırmada ise sınıfta yardımcı personele sahip öğretmenlerin “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”nin daha yüksek olduğu saptanmıştır (Çevik Karatekin, 2018; Kaplan, 2018). Ayrıca yapılan bir diğer çalışmada ise, okul öncesi öğretmenleri alan gezilerinde sınıf yönetimi açısından yaşadıkları problemleri kendilerine destek olabilecek başka bir kişi ile çözebileceklerini ifade etmişlerdir (Karbeyaz,

Kaslı & Kurt, 2023). Yardımcı personellerin çoğunlukla alan dışından olması ve öğretmeni desteklediği yerler olduğu gibi olumsuz etkisi de olabileceği savunulmakta olan bir düşüncedir. Bu nedenle üniversitelerde çocuk gelişimi veya okul öncesi öğretmenliği okuyan uygulama öğrencileri öğretmene hem özbakım hem de eğitimsel işlerde daha olumlu yönde destek sağlayacaklardır (Budunç, 2007; Toprakçı & Altunay 2017). Tüm bu sonuçların aksine okul öncesi öğretmenlerinin sınıf içinde başka bir destek olmadan da etkili bir sınıf yönetimine sahip olmalı gerektiği düşünülmektedir. Fakat bu noktada İstanbul ilinde bulunan okul öncesi sınıf mevcutlarının çok yüksek olmasından kaynaklandığı söylenebilmektedir. Ayrıca Morris ve arkadaşları (2013) ise yardımcı personellerinde öğretmenlerin liderliğini olumsuz etkilemeyecek düzeyde bir eğitim almaları gerektiğini ifade etmektedir.

Okul öncesi öğretmenleriyle yapılan bu çalışmayla eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılan fen temalı alan gezilerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri”ne sahip olması gerektiğinin önemli bir etken olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde birçok faktörün etkili olduğu görülmüştür. Sözleşmeli çalışan öğretmenlerin motivasyonlarının daha yüksek olması, mesleki deneyim ve sınıf içinde başka bir desteğin bulunması onların sınıf yönetim becerilerini olumlu etkilediği tespit edilmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin fen temalı alan gezisi yapma durumlarını sınıf yönetim becerileri açısından incelendiği bu çalışmada, öğretmenlerin çevre imkânı açısından eşit olanaklara sahip olması adına sadece İstanbul ili ile sınırlandırılmıştır. Farklı sosyo ekonomik ve kültürel yapılara sahip toplumlarda ve daha büyük örneklem gruplarıyla bu ilişkinin incelenmesi araştırma sonuçlarını netleştirecektir. Bu araştırma da yer verilemeyen çeşitli demografik özelliklerin (öğretmenin cinsiyeti, yaşı, yaşadığı bölge özellikleri gibi) araştırmanın konusu çerçevesinde birlikte değişimleri ve etkileri bakımından araştırılabilir.

Araştırmanın sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, üniversitelerde öğretmen adayları için fen temalı alan gezilerini deneyimleme ve evrak/yazışma işlerini öğrenmeleri adına staj okullarında daha sık gözlem yapabilme olanakları sağlanabilir. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinde etkili olan yardımcı personelin seçimlerinde daha çok çocuk gelişimi mezunlarına yer verilmesi önerilebilir. Ayrıca öğretmenlerde stres durumlarına yol açan ebeveynlerin fen temalı alan gezilerine karşı tutumlarını olumlu yönde değiştirmek adına fen temalı alan gezilerinin çocuklar açısından faydalarını içeren seminerler düzenlenebilir.

Çatışma Beyanı

Bu çalışmanın herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Anderson, D. (1999). *The development of science concepts emergent from science museum and post-visit activity experiences: Students' construction of knowledge*. (Unpublished Doctor of Philosophy Thesis). Queensland University of Technology, Brisbane.
- Anderson, D., Kisiel, J. & Storksdieck, M. (2006). Understanding teachers' perspectives on field trips: Discovering common ground in three countries. *Corator the Museum Journal*, 49(3), 365-386. <https://doi.org/10.1111/j.2151-6952.2006.tb00229.x>
- Anderson, D., Lawson, B. & Mayer Smith, J. (2006). Investigating the impact of a practicum experience in an aquarium on pre-service teachers. *Teaching Education*, 17(4), 341-353. <https://doi.org/10.1080/10476210601017527>
- Aydoğan, Y., Özyürek, A. ve Gültekin Akduman, G. (2015). *Erken çocukluk döneminde gelişim*. Vize Yayıncılık.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, Prentice Hall.
- Behrendt, M. & Franklin, T. (2014). A review of research on school field trips and their value in education. *International Journal of Environmental & Science Education*, 9, 235-245. 10.12973/ijese.2014.213a
- Berger, J. L., Girardet, C., Vaudroz, C. & Crahay, M. (2018). Teaching experience, teachers' beliefs, and self-reported classroom management practices: a coherent network. *SAGE Journals*, 8(1), 1-12. <https://doi.org/10.1177/2158244017754119>
- Bronfenbrenner, U. (1976). The experimental ecology of education. *Educational Researcher*, 5(9), 5-15. <https://doi.org/10.3102/0013189X005009005>
- Budunç, A. B. (2007). *Okul öncesi öğretmenlerinin bakış açısıyla çalışma ortamlarının değerlendirilmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Yayıncılık.
- Canel, N. (2011). Yeni bir döneme başlangıç, M. Gürsel (Ed.), *Sınıf yönetimi içinde* (s. 2-15). Eğitim Akademi Yayıncılık.
- Çetinkaya, E. (2021). Farklı coğrafi bölgelerde görev yapan fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (43), 298-331. <https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.876107>
- Çevik Karatekin, K. N. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerinin iletişim becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güven, D. E. ve Cevher, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(18), 1-22.
- DeWitt, J. & Storksdieck, M. (2008). A short review of school field trips: Key findings from the past and implications for the future. *Visitor Studies*, 11(2), 181-197. <https://doi.org/10.1080/10645570802355562>
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inanç kazanma düzeyine etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 167-182.
- Erata, F. (2018). *Okul öncesi eğitimde alan gezilerinin uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Evertson, C. M. & Weinstein, C. S. (2006). *Handbook of classroom management research, practice and contemporary issues*. Routledge Press.
- Falk, J. H. & Dierking L. D. (2000). *Learning from museums: Visitor experience and the making of meaning*. AltaMira Press.
- Ferry, B. (1993). Science centers and outdoor education centers provide valuable experience for pre-service teachers. *Journal of Science Teacher Education*, 4(3), 85-88.
- Garrett, T. (2014). *Effective classroom management the essentials*. Teacher College Press.
- Gravil, M. (2019). The field trip project: Using environmental education to bridge science learning across formal and informal kindergarten settings, *Theses and Dissertations-Early Childhood, Special Education and Rehabilitation Counseling*, 78.
- Gültekin Akduman, G. (2016). Okul öncesi eğitimin tanımı ve önemi, G. Uyanık Balat (Ed.), *Okul öncesi eğitime giriş* içinde (s. 1-15). Nobel Yayıncılık.
- Hutchings, J., Forbes, P. M., Daley, D. & Williams, M. E. (2013). A randomized controlled trial of the impact of a teacher classroom management program on the classroom behavior of children with and without behavior problems. *Journal of School Psychology* 51, 571–585. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2013.08.001>
- Kandır, A., Yurt, Ö. & Cevher Kalburan, N. (2012). Comparison of teachers and teacher candidates in terms of their environmental attitudes. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(1), 323-327.
- Kaplan, Z. (2018). *Okul öncesi öğretmenleri sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karbeyaz, A., Karanlı, G. ve Kurt, M. (2023). Okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarında karşılaştığı sorunlar ve çözüm yolları. *International Social Sciences Studies Journal*, 9(11), 9327-9339. <http://dx.doi.org/10.29228/sss.73462>
- Koç, F. ve Sak, R. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki etkinliklere yönelik öz-yeterlik inançlarının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 43-71. <https://doi.org/10.19171/uefad.323381>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara.
- Martin, N. K., Yin, Z. & Mayall, H. (2006). Classroom Management Training, Teaching Experience and Gender: Do These Variables Impact Teachers' Attitudes and Beliefs toward Classroom Management Style?, *Paper presented at the Annual Conference of the Southwest Educational Research Association*, Austin.
- Meiers, N. J. (2010). *Designing effective field trips at zoos and aquariums*. Middlebury College.
- Morris et. all. (2013). *Using classroom management to improve preschoolers' social and emotional skills*. MDRC Press.
- Moseley, C., Reinke, K. & Bookout, V. (2002). The effect of teaching outdoor environmental education on preservice teachers' attitudes toward self-efficacy and outcome expectancy. *The Journal of Environmental Education*, 34(1), 9-15. <https://doi.org/10.1080/00958960209603476>
- Oliver, R. M. & Reschly, D. J. (2007). *Effective classroom management: Teacher preparation and professional development*. Washington: National Comprehensive Center for Teacher Quality.
- Orion, N. & Hofstein, A. (1994). Factors that influence learning during a scientific field trip in a natural environment. *Journal of Research in Science Teaching*, 29(8), 1097–1119. <https://doi.org/10.1002/tea.3660311005>

- Orion, N., Hofstein, A., Tamir, P. & Giddings, G. J. (1997). Development and validation of an instrument for assessing the learning environment of outdoor science activities. *Science Education*, 81(2), 161-171. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-237X\(199704\)81:2%3C161::AID-SCE3%3E3.0.CO;2-D](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-237X(199704)81:2%3C161::AID-SCE3%3E3.0.CO;2-D)
- Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*. New York: International Universities Press.
- Raver, C. C., Jones, S. M., Li-Grining, C., Zhai, F., Bub, K. & Pressler, E. (2011). CSRPs impact on low-income preschoolers' preacademic skills: Self regulation as a mediating mechanism. *Child Development*, 82(1), 362-378. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01561.x>
- Rebar, B. M. (2012). Teachers' sources of knowledge for field trip practices. *Learning Environ Res*, 15, 81-102.
- Reinke, W. M., Herman, K. C. & Newcomer, L. L. (2011). The incredible years teacher classroom management training: The methods and principles that support fidelity of training delivery. *School Psychology Review*, 40(4), 509-529. <https://doi.org/10.1080/02796015.2011.12087527>
- Saelens, B. E., Sallis, J. F. & Frank, L. D. (2003). Environmental correlates of walking and cycling: Findings from the transportation, urban, design, and planning literatures. *Environment and Physical Activity*, 25(2), 80-91. https://doi.org/10.1207/S15324796ABM2502_03
- Semerci, D. ve Uyanık Balat, G. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 494-519. <https://doi.org/10.17679/inuefd.394585>
- Simmons, D. (1998). Using natural settings for environmental education: Perceived benefits and barriers. *The Journal of environmental education*, 29(3), 23-31. <https://doi.org/10.1080/00958969809599115>
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2013). *B.G. Tabachnick, L.S. Fidell using multivariate statistics* (sixth ed.). Pearson Press.
- Tal, C. (2010). Case studies to deepen understanding and enhance classroom management skills in preschool teacher training. *Early Childhood Education Journal*, 38, 143-152.
- Tal, R. (2004). Using a field trip to a wetland as a guide for conceptual understanding in environmental education-a case study of a pre-service teacher's research. *Chemistry Education: Research and Practice*, 5(2), 127-142.
- Tal, R., Bamberger, Y. & Morag, O. (2005). Guided school visits to natural history museums in Israel: Teachers' roles. *Science Learnin in Everyday Life*, 89, 920-935. <https://doi.org/10.1002/sce.20070>
- Toprakçı, E. ve Altunay, E. (2017). Okulun insan kaynağının bir ögesi olarak okul yardımcı personellerinin anılarının incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 13(1), 363-391. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.306029>
- Toran, M. ve Gençgel Akkuş, H. (2016). Okul öncesi Öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: KKTC örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2041-2056.
- Uyanık Balat, G., Bilgin, H. ve Sezer, T. (2012) Okul öncesi öğretmenlerine yönelik sınıf yönetimi ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri, ulusal okul öncesi eğitim kongresi: okul öncesi eğitimin bugünü ve geleceği (1-3 Haziran 2011), Bildiri Tam Metin Kitabı, (101-109). Pegem Yayınları
- Uyanık Balat, G. ve Bayındır, D. (2018). Okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin kritik rolü, tanımı ve önemi, G. Uyanık Balat ve H. Bilgin (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* içinde (s.1-20). Anı Yayıncılık.

- Ünal, M. ve Akman, B. (2006). Okul öncesi öğretmenlerinin fen eğitime karşı gösterdikleri tutumlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 251-257.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological process*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Yakar, L. (2020). Korelasyon, F. Orçan (Ed.), *Sosyal bilimlerde istatistik excel ve SPSS uygulamaları* içinde (s. 93-138). Anı Yayıncılık.
- Yaşar Ekici, F., Günhan, G. ve Anılan, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 48-58. <http://dx.doi.org/10.21733/ibad.2092>
- Yıldız, E. (2022). Okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarını kullanma durumlarının değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(33), 94-127. <https://doi.org/10.35675/befdergi.826566>

Extended Abstract

Introduction

Preschool teachers will support each child to learn freely by providing equal, rich and varied opportunities within the scope of science education (Senemoğlu, 1994). At the same time, by creating a positive learning environment with planned arrangements (Canel, 2011), it will provide an opportunity to keep their motivation high, to prepare a program targeting their versatile development, and to provide children with skills through different methods and techniques (Oliver & Reschly, 2007). Having knowledge of general culture, subject area and teaching profession (Küçükahmet, 1993 as cited in Ekici, 2008), self-efficacy in classroom management (Reinke et al., 2011), able to support classroom motivation and using positive discipline strategies It will enable efficient and effective learning by supporting social and emotional adaptation (Hutchings et al., 2013).

In addition to the activities and opportunities they organize in the classroom in order to realize meaningful learning, teachers avoid such activities because they do not have the qualifications required to lead field trips that support permanent learning and are considered important in education, and the balance cannot be established due to deficiencies in appropriate professional development in field trips (Rebar, 2012). In the light of these considerations, it is thought that classroom management skills and field trips are interrelated and interactive subjects. This study is carried out in order to examine how often and how teachers include field trips, which are frequently used in today's preschool education, what factors affect their classroom management skills, and also to examine the pre-school teachers' field trips in terms of classroom management skills. It is thought that this research is important in terms of contributing to the literature and creating a resource for teachers, since both subjects are considered important in the pre-school period and there is no such study in the field.

Method

This study is in the relational screening model in which the pre-school teachers' science-themed field trips are examined in terms of classroom management skills.

The study group of the research was formed in the province of Istanbul, which is one of the provinces with the widest possibilities in terms of science-themed field trips. In the research, 83 preschool teachers working in the state schools affiliated to the Ministry of National Education in the districts of Maltepe, Küçükçekmece, Kartal, Bakırköy, Kadıköy, Kağıthane, Üsküdar and Sarıyer in the province of Istanbul were reached in the 2021-2022 academic year and 8 teachers stated that they did not make any science-themed field trips. A total of 75 preschool teachers were included in the study group.

In the study, the "Science Themed Field Trip Application Questionnaire" was used to determine the characteristics of the preschool teachers' science-themed field trips, and the "Classroom Management Scale for Preschool Teachers" was used to determine the classroom management skills of the preschool teachers.

Another assumption, the assumption of normality, was also examined. For this study, Kolmogorov-Smirnov test was used because the sample size was more than 70. In addition, the skewness and kurtosis values of the distribution were also examined. It was determined that Kolmogorov-Smirnov test results were not significant. This indicates a normal distribution.

However, this statistic, which is affected by the sample size, can give biased results in data where the sample size is quite large. For this reason, skewness and kurtosis values, which are the last test in deciding the normality of the distribution, were examined. It was accepted that the kurtosis and skewness values between -1.5 and +1.5 represent the normal distribution. This indicates that these variables are normally distributed and parametric tests can be applied (Tabachnick & Fidell, 2013). However, since there were continuous and discontinuous variables in the study, Spearman Rank Correlation Coefficient was used. Yakar (2020) stated that the Spearman Rank Differences Correlation Coefficient can be used in cases where the relationship between a continuous variable and an ordinal variable is investigated and the ordinal variable cannot be increased to an equal ratio/discrete level.

Spearman Rank Differences Correlation Coefficient was used to examine the pre-school teachers' science-themed field trips in terms of classroom management skills, and One Way Analysis of Variance (Anova) was used to determine whether classroom management skills differ according to the demographic characteristics of the teachers and the class. In the statistics, 0.05 was chosen as the level of significance.

Findings

In this section, the findings obtained as a result of the statistical analysis of the data collected to respond to the problem situation of the research are given. In line with the main purpose of the research, the correlation between the field trips made during the academic year and the classroom management skills of preschool teachers was examined (Table 2). In addition, one-way Analysis of Variance (Anova) was applied in order to determine whether the classroom management skills of preschool teachers differ according to education level, years of service, and availability of assistants/trainees (Table 3, Table 4, Table 5).

When Table 2 is examined, the number of science-themed field trips and classroom management skills of preschool teachers during the education period; Sub-dimensions of "Timing Management and Democratic Environment" ($r=0.257$), "Competence in Planning Activities" ($r=0.360$), "Organization of Physical Environment" ($r=0.256$), "Teacher's Personal Competence" ($r=0.356$) and total score ($r=0.385$), it was determined that there was a low-level statistically significant positive correlation. In addition, there was a statistically low and statistically significant difference between the diversity of science-themed field trips and the "Teacher's Personal Efficiency" sub-dimension ($r=0.293$), and between the factors considered in science-themed field trips and the "Management of Problem Behaviors" sub-dimension ($r=0.241$). relationship was found.

When Table 3 is examined, classroom management skills; In the sub-dimension of "Teacher's Personal Efficiency" ($F(2-75) = 1.814$, $p<0.05$), it is seen that there is a significant difference in favor of associate degree teachers between the average scores of preschool teachers according to their educational status. There were no significant differences according to educational status in total and other sub-dimensions of classroom management skills.

When Table 4 is examined, classroom management skills; In the sub-dimension "Time Management and Democratic Environment" ($F(2-75) = 1.321$, $p<0.05$), it is seen that there is a significant difference in favor of teachers who have worked for 18 or more years between the average scores of preschool teachers according to their years of service. There were no significant differences according to the years of service in the total and other sub-dimensions of classroom management skills.

When Table 5 is examined, classroom management skills; "Time Management and Democratic Environment" ($F(2-75) = 3.855$, $p < 0.05$), "Competence in Planning Activities" ($F(2-75) = 3,586$, $p < 0.05$), "Organization of the Physical Environment" ($F(2-75) = 4,526$, $p < 0.05$) sub-dimensions and "Classroom Management Skills" in total ($F(2-75) = 6,310$, $p < 0,05$) preschool teachers' assistant/trainee availability It is seen that there is a significant difference in favor of the teachers who have trainee students between the average scores they get according to the students. In other sub-dimensions, there were no significant differences according to the availability of assistants/trainees.

Conclusion and Discussion

According to the results of the study, the number of science-themed field trips made during the education period and the classroom management skills of preschool teachers ($r=0.385$), time management and democratic environment ($r=0.257$), competence in planning activities ($r=0.360$), physical environment It was found that there was a statistically low and significant positive correlation between the organization of the teacher ($r=0.256$) and the teacher's personal efficacy ($r=0.356$). In other words, it has been observed that preschool teachers, who are more successful in classroom management skills, timing management and creating a democratic environment, efficacy in planning activities, organization of the physical environment and teacher's personal competence, frequently give place to science-themed field trips during the education period. It is thought that teachers who do not have classroom management skills will have problems in activities to be carried out outside the school, and therefore, they will generally prefer to do their activities in the classroom. In order to organize field trips, complete official procedures and spend productive time in the area to be visited, the educator needs to make arrangements about the area, plan and use the time well. It is thought that teachers who do not have information about the environment they will be going to and who have difficulties in time management and planning may experience anxiety about the issues they forget or neglect when going to a different area, and the activity will turn into a stressful situation.

When other studies are examined, it is argued that, as in the results of this study, teachers are generally stressed in out-of-school activities and have a lack of self-confidence that they cannot carry out systematically (Orion, Hofstein, Tamir & Giddings, 1997; Simmons, 1998; Moseley, Reinke & Bookout, 2002).

Meiers (2010) states that the time in the environment where the field trip will take place is limited and therefore teachers should be a good planner and implementer before, during and after the trip in order to maximize the time spent. Erata (2018) supported this result and concluded that teachers generally prefer the close environment because of their time, wages and risk situations. Anderson, Kisiel & Storkdieck, (2006) stated that teachers avoid field trips for reasons such as technical work, travel costs, disciplinary problems, worry about completing the program, and time constraints.

With the 21st century, the idea that learning should be realized not only in the classroom but also by creating learning environments in the natural environment is dominant. Quality education will be supported by providing all-round development of children with outdoor activities (Saelens, Sallis & Frank, 2003). However, it is thought that teachers' lack of knowledge about out-of-school learning environments (Orion, 1993) and therefore teachers'

lack of control over the physical environment, which is not limited to the classroom, will limit their field trips and maintain their commitment to traditional education.

For teacher-led field trips (Behrendt & Franklin, 2014), it is necessary to first examine the trip area, determine the relevant learning objectives, make a good planning before, during and after the trip, and maintain the activity with a student-centered approach (DeWitt & Storksdieck, 2008). In short, it is mentioned that educators have planning, organization, knowledge and professional skills, that is, good classroom management skills (Kandır, Yurt & Cevher Kalburan, 2012; Behrendt & Franklin, 2014). However, the fact that teachers do not have good proficiency in this sense will negatively affect field trips as stated in the result of the research.

Teachers, on the other hand, state that they have no experience in field trips and that they do not observe or practice out-of-school activities during their university education (Ferry, 1993; Tal, 2004; Tal, Bamberger & Morag, 2005; Anderson, Lawson & Mayer Smith, 2006). In the researches, it was concluded that as the professional experience of preschool teachers increased, they included more field trips during the education period (Ünal & Akman, 2006; Koç & Sak, 2017; Erata, 2018).

When the results of the study on classroom management skills of educational status are examined, it is seen that associate degree teachers are more successful in terms of personal efficacy sub-dimension. This situation is thought to be due to the fact that pre-school teachers with associate degree degrees and paid jobs attend more trainings and seminars in order to train themselves because their profession is not guaranteed, but teachers with undergraduate and graduate degrees consider their own education sufficient and focus less on development, and as a result, it comes to mind that this is the reason. When other studies on classroom management skills are examined, it is observed that the classroom management skills of associate degree graduate preschool teachers are high (Güven & Cevher, 2005; Toran & Gençgel Akkuş, 2016; Kaplan, 2018; Semerci & Uyanık Balat, 2018).

In the results of the study, it was determined that the preschool teachers who have 18 or more years of service are more experienced in the sub-dimension of time management and democratic environment. It is thought that having internship experiences in university education, but being limited to only one day a week, prevents newly graduated educators from fully gaining their teaching skills. In general, it can be said that teachers gain skills as time passes in their own classes after starting the profession. For this reason, it is argued that an increase in years of service will positively affect time management. Other studies supporting this study conclude that as years of service increase, classroom management skills also increase (Martin, Yin, & Mayall, 2006; Yaşar Ekici, Günhan & Anılan, 2017; Berger, Girardet, Vaudroz & Crahay, 2018; Kaplan, 2018; Semerci. & Uyanık Balat, 2018).

According to another result of the research, pre-school teachers with intern students in their classes; It was found that they were more successful in the sub-dimensions of time management and democratic environment, efficacy in planning activities, organization of the physical environment and classroom management skills. According to the data of the research, it is seen that some teachers have a general assistant in their school, some have intern students in their classes, while some do not have any helpers at all. It is usual for intern students to be more effective in terms of classroom management skills, as the assistants at the school usually take care of the cleaning and cannot support the teacher in the classroom. In this study, no teacher was found in the classroom, while in another study, it was determined

that the classroom management skills of teachers with assistant staff in the classroom were higher (Çevik Karatekin, 2018; Kaplan, 2018). It is a thought that it is argued that the assistant staff are mostly from outside the field and there are places where they support the teacher, as well as negative effects. For this reason, intern students studying child development or preschool teaching at universities will provide more positive support to teachers in both self-care and educational work (Budunç, 2007; Toprakçı & Altunay 2017). Morris et al. (2013), on the other hand, state that their assistant staff should receive a level of training that will not adversely affect the leadership of teachers.

With this study conducted with preschool teachers, it has been revealed that the need for preschool teachers to have classroom management skills is an important factor in order to effectively conduct science-themed field trips during the education period. In addition, it has been observed that many factors are effective in the classroom management of teachers.

In this study, in which the pre-school teachers' science-themed field trips were examined in terms of classroom management skills, it was limited to the province of Istanbul only in order for teachers to have equal opportunities in terms of environmental opportunities. Examining this relationship in societies with different socio-economic and cultural structures and with larger sample groups will clarify the research results. Various demographic characteristics that are not included in this research (such as the teacher's gender, age, and region of residence) can be investigated in terms of their changes and effects together within the framework of the subject of the research.

Statement of Conflict of Interest

This study does not have any financial conflict of interest with any institution, organization or person.